

Mededelingen

Portefeuillehouder: K. van Werven

Betreft : Stand van zaken uitvoering inclusieagenda
Aan : Leden van de Commissie Sociaal domein
T.b.v. : Commissie van 30 januari 2024
Van : K. van Werven
Behandelaar : Petra Filius
E-mail/telefoonnummer : p.filius@huizen.nl / 035-5281454
Datum : 8 december 2023
Status : Ter informatie

Met de motie 'Onbeperkt Meedoen voor iedereen' heeft u ons opgedragen u jaarlijks in de raadsvergadering van december te informeren over de status van de inclusieagenda. In afstemming met het Toegankelijkheidspanel Huizen is bijgaand overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van de inclusie agenda opgesteld.

Juli 2018 heeft het college het plan van aanpak VN verdrag voor mensen met een beperking 2018- 2019 vastgesteld. Twee workshops met betrokkenen in februari 2018 vormden hiervoor de basis. Eind 2019 hebben opnieuw twee workshops plaatsgevonden op basis waarvan de inclusieagenda is geactualiseerd. De inclusieagenda 2020 t/m 2022 bevat dezelfde thema's als de inclusieagenda 2018-2019. In de inclusieagenda 2020-2022 is het thema wonen en vrije tijd toegevoegd. Ook is een slag gemaakt door duidelijker per thema te benoemen wat we willen bereiken.

Bijgaand overzicht bevat nog geen evaluatie van wat er tot nu toe is gedaan en bereikt. Er is met andere woorden nog geen oordeel gegeven over wat we van de resultaten vinden en waar eventuele verbeterpunten liggen. Deze evaluatie voeren we uit samen met het toegankelijkheidspanel. Wij zullen u informeren over de evaluatie en vragen om aandachtspunten mee te geven voor een geactualiseerde inclusie agenda.

De geactualiseerde inclusieagenda zullen wij samen met het toegankelijkheidspanel en betrokken maatschappelijke partners vormgeven. De verwachting is dat wij de besluitvorming over de geactualiseerde inclusie agenda in het vierde kwartaal van 2024 kunnen afronden.

Actielijn	Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we dat doen?	Stand van zaken
1. Actielijn bewustwording			
1. Bewustwording	Ambtenaren houden bij beleid en uitvoering rekening met inclusiviteit en toegankelijkheid.	Toegankelijkheid wordt vast onderdeel op college-advies	<p>1.1.1 Mede op basis van de input van het toegankelijkheidspanel zijn checklists voor ambtenaren ontwikkeld voor het verbeteren van de toegankelijkheid van gemeentelijke openbare gebouwen en de openbare ruimte. Toegankelijkheid is onderdeel geworden. Mede op basis van de input van het toegankelijkheidspanel zijn checklists voor ambtenaren ontwikkeld voor het verbeteren van de toegankelijkheid van gemeentelijke openbare gebouwen en de openbare ruimte. Toegankelijkheid is onderdeel geworden van diverse projecten en ook het toegankelijkheidspanel is bij meerdere projecten betrokken. Zie voor een verder toelichting onderdeel 5.</p> <p>1.1.2 Het toegankelijkheidspanel is betrokken bij het toegankelijker maken van de website cultuurplatform Huizen en de website Maatschappelijke Zaken HBEL. Daarnaast is het toegankelijkheidspanel betrokken bij de realisatie van de Aanmeldzuil Gemeentehuis.</p> <p>1.1.3 Wmo-consulenten krijgen presentaties en trainingen om begrip en bejegening van inwoners met een beperking te verbeteren. Zie voor een verdere toelichting onderdeel 2.</p> <p>1.1.4 Er is aandacht voor toegankelijkheid bij (gemeenteraads)verkiezingen via overleg met verantwoordelijke ambtenaar en brief aan fractievoorzitters lokale partijen (toegankelijk verkiezingsprogramma).</p> <p>1.1.5 Het kopje toegankelijkheid is vast onderdeel van een raadsvoorstel.</p>
	Inwoners zonder beperking zijn zich ervan bewust wat het betekent om een beperking te hebben	Meedoen aan acties als: week van de toegankelijkheid, Houd de lijn vrij en zo mogelijk Huizer dag Publiciteit: ten minste twee maal per jaar een artikel in lokale media/Omrooper rondom toegankelijkheid	<p>1.2.1 Door deelname in de afgelopen jaren aan de landelijke actieweek Houd de lijn vrij hebben we veel inwoners bewust kunnen maken van de functie van blindegeleidestroken</p> <p>1.2.2 Er zijn flyers ontwikkeld, die o.a. door leden toegankelijkheidspanel aangebracht worden op hinderlijk geparkeerde fietsen en auto's, die de doorgang van mensen in een rolstoel/met wandelwagen/met blindegeleidestok belemmeren. Hiermee maken we inwoners van Huizen bewust van het effect van hun gedrag.</p> <p>1.2.3 Publiciteit: Genereren van media-aandacht door het geven van interviews door voorzitter en leden van het toegankelijkheidspanel en plaatsen van artikelen in de Omrooper, via de Facebookpagina van het toegankelijkheidspanel, aandacht lokale en regionale pers voor o.a. campagne Houd de lijn vrij en plaatsen definitieve tegels 'houd de lijn vrij', toegankelijke toiletten bij evenementen, deelname landelijke actieweek Toegankelijkheid,</p> <p>1.2.4 Deelname aan week van de toegankelijkheid in de afgelopen jaren: o.a. met een marktkraam op de zaterdagmarkt oude dorp en dinsdagmarkt Oostermeent, een blog van de burgemeester en artikel daarover (najaar 2021), een wheelchairskillteamtraining oude raadhuisplein 2022</p>
	Inwoners weten welke mogelijkheden/voorzieningen er zijn voor mensen met een beperking en wat een goede aanpak is	Nuttige tips rondom toegankelijkheid publiceren, vooral op pagina toegankelijkheid van gemeentelijke website en op facebook pagina toegankelijkheidspanel. Aandacht voor ongehinderd app	<p>1.3.1 Dit is in aanvang actief opgepakt. Als laatste zijn de kaarten invalideparkeerplaatsen en openbare toiletten gepubliceerd. Het laatste jaar is er weinig meer gepubliceerd. Het toegankelijkheidspanel heeft op haar facebookpagina aandacht voor het bestaan en gebruik van de MOR</p> <p>1.3.2 In 2018 is aandacht gegeneerd voor de ongehinderd app. In overleg met toegankelijkheidspanel is abonnement op deze app beëindigd, er werd te weinig gebruik van gemaakt, ondanks deelname aan de week van de toegankelijkheid. De website moet hier nog op worden aangepast.</p>

Actielijn	Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we dat doen?	Stand van zaken	
	Organisaties in Huizen die activiteiten of bijeenkomsten organiseren, zijn duidelijk over de aanwezige faciliteiten voor bezoekers met een beperking.	Organisaties erop aanspreken dat goede informatie over toegankelijkheid belangrijk is: aangeven wat bezoekers kunnen verwachten qua toegankelijkheid (kan iedereen er komen en meedoen). Vanuit gemeente goede voorbeeld	1.4.1	Organisaties/verenigingen zijn erop aangesproken in 2020 dat goede informatie over toegankelijkheid belangrijk is: aangeven wat bezoekers kunnen verwachten qua toegankelijkheid (kan iedereen er komen en meedoen). Hier is maar weinig reactie op gekomen. Vermoedelijk zorgde Corona ervoor dat men andere dingen aan het hoofd had. Bij Versa welzijn zijn de faciliteiten voor bezoekers met een beperking wel vermeld op de website. Het Toegankelijkheidspanel heeft hiervoor de nodige aandacht gevraagd tijdens het toetsen van de webpagina van het Cultureel Platform Huizen. Ideeën zijn uitgewisseld met betrekking tot de agenda van activiteiten van de aangesloten organisaties. Uitvoering is (nog) niet van de grond gekomen.
			1.4.2	Door de gemeente gesubsidieerde instellingen (Versa, Brassershoeve, kinderboerderij) hebben een invalidetoilet dat tijdens de openingstijden is opgesteld.
		Voor door gemeente gesubsidieerde organisaties: aandacht voor toegankelijkheid opnemen in subsidievoorwaarden geven.	1.4.3	In de beschikking voor Versa Welzijn is in algemene zin opgenomen dat zij activiteiten en diensten hebben die voor iedere inwoner toegankelijk moet zijn i.h.k.v. inclusiviteit
2. Actielijn Welzijn/gezondheid/ondersteuning				
2. Welzijn/gezondheid/ondersteuning	Soepeler verloop indicaties vooral:	Toepassen leidraad overname hulpmiddelen en afstemmen over implementatie actieplan hulpmiddelen met Contractbeheer en leveranciers	2.1.1	Het toegankelijkheidspanel heeft inhoudelijke input gegeven op het concept pakket van eisen aanbesteding hulpmiddelen.
	- bij verlenging niet weer opnieuw door de molen - het afgeven indicatie voor maatwerkvoorziening na verhuizing - zo min mogelijk formulieren/bureaucratie en waar mogelijk overdragen dossiers	Mogelijkheden snel afgeven Wmo-taxipas bij verhuizing nagaan en deze implementeren	2.1.2	In de afgelopen periode is gerealiseerd dat de Wmo-taxipas bij verhuizing sneller wordt verstrekt. Gebleken is dat de procedure niet lang duurt, zodat de noodzaak niet hoog is. Dit is echter niet bij alle gemeenten in onze regio op deze manier geregeld.
		Nagaan of procedure proactief benaderen cliënt vóór aflopen indicatie in de praktijk goed werkt; zo nodig actie nemen.	2.1.3	Maatschappelijk Zaken HBEL benadert zoveel mogelijk vóór aflopen van de indicatie de betrokken inwoner. Dit werkt in de praktijk goed en vermindert administratieve rompslomp voor zowel inwoner als consulent, terwijl de situatie toch opnieuw wordt gezien.
	Goede bereikbaarheid van en bejegening door Wmo consulenten	Aan de hand van terugbelverzoeken A&I een aantal inwoners vragen naar ervaringen bereikbaarheid Wmo consulenten en zo nodig actie ondernemen, waarbij rekening gehouden wordt met totaal aantal telefoontjes naar A&I punt en consulenten.	2.2.1	Sinds Corona werkt de uitvoeringsdienst met terugbelverzoeken. Doorgaans wordt de inwoner dezelfde dag terug gebeld. Als het druk is, kan dit tot maximaal 2 dagen duren.
		Niet alleen kijken naar de beperking, maar ook naar de persoon(lijkheid) er achter, aan de hand van reguliere cliënttevredenheidsonderzoeken en evt. panelgesprekken met ervaringsdeskundigen zo nodig maatregelen nemen	2.2.2	Doel is niet alleen te kijken naar de beperking, maar ook naar de persoon(lijkheid) er achter. Ondanks corona heeft een waardevol panelgesprek met inwoners met autisme plaatsgevonden. Hieruit zijn diverse acties voortgevloeid t.b.v. deze doelgroep. Daarnaast hebben diverse consulenten trainingen gevolgd via het regionale leerhuis, waarbij ook ervaringsdeskundigen betrokken waren. Dit helpt hen om de verschillende inwoners met een beperking goed te bejegenen.
			2.2.3	Stichting Deelkracht heeft voor Wmo-consulenten van maatschappelijke zaken in 2023 een training gegeven om kennis te vergroten over doofheid/slechthorendheid.
			2.2.4	Er is door het toegankelijkheidspanel een presentatie ontwikkeld over toegankelijkheid en bejegening van mensen met een beperking. Deze moet nog gegeven worden.

Actielijn	Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we dat doen?	Stand van zaken
3. Actielijn vrije tijd			
	Inwoners worden goed geïnformeerd over de beschikbare faciliteiten voor mensen met beperkingen (bv. ringleiding, rolstoeltoegankelijke toiletten) in (sport)accommodaties waar activiteiten worden georganiseerd	<p>- Organisaties en (sport)accommodaties benaderen met het verzoek om faciliteiten voor mensen met een beperking te vermelden op website en in uitnodiging voor bijeenkomsten. Ervaringsdeskundigen kunnen helpen het belang hiervan te laten zien.</p> <p>- Goede voorbeelden hiervan laten zien en vermelden op website en facebookpagina toegankelijkheidspanel.</p> <p>- Vermelden faciliteiten voor mensen met beperking opnemen in subsidievoorwaarden gesubsidieerde instellingen.</p>	<p>3.1.1 Organisaties en (sport)accommodaties zijn benaderd in 2021 met het verzoek om faciliteiten voor mensen met een beperking te vermelden op website en in uitnodiging voor bijeenkomsten. De timing was echter niet goed, omdat ze net weer gingen opstarten na corona. Tijdens het sportcafé van Sport Platform Huizen heeft het toegankelijkheidspanel in 2023 een presentatie gegeven over toegankelijkheid bij sportwedstrijden.</p> <p>3.1.2 Wanneer sportverenigingen faciliteiten hebben, vermelden ze dit op hun website.</p> <p>3.1.3 Vanuit het Lokaal Sport Akkoord is maart 2023 nog een workshop Aangepast sporten, hoe doe je dat? georganiseerd. Hier waren verenigingen die al iets met deze doelgroep doen, maar ook verenigingen die hier meer informatie over wilde. Dit was een inspirerende bijeenkomst.</p> <p>3.1.4 Vanaf 2024 zal de gemeente ook weer aansluiten bij het regioverband Aangepast sporten.</p>
	Evenementen zijn toegankelijk voor bezoekers met een beperking	<p>Bij grote evenementen (meer dan 100 bezoekers), waar bezoekers gemiddeld langer dan 1,5 uur aanwezig zijn, via de vergunning verplicht stellen van invalidetoilet in de directe omgeving inclusief bewegwijzering er naar toe.</p>	<p>3.2.1 Via vergunningverlening is nu verplicht gesteld dat bij grote evenementen (meer dan 100 bezoekers), waar bezoekers gemiddeld langer dan 1,5 uur aanwezig zijn, een invalidetoilet in de directe omgeving aanwezig moet zijn inclusief bewegwijzering er naar toe. In ons besluit nemen wij o.a. als voorschriften op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - U dient zorg te dragen voor de aanwezigheid van voldoende toiletten en dat meerdere toiletten toegankelijk zijn voor mindervaliden en/of u dient met de exploitanten van nabijgelegen horecabedrijven/sportcentrum een afspraak te maken om mindervaliden gebruik te laten maken van de gehandicapent toilet(ten). - Het evenemententerrein dient ook toegankelijk te zijn voor mindervaliden. <p>3.2.2 Handhaving vindt steekproefsgewijs plaats. Daarbij blijkt dat bewegwijzering nog niet structureel gerealiseerd is. Hier zijn de organisatoren op aangesproken.</p>
		Organisatoren van een evenement (vergunninghouders) moeten voldoen aan de richtlijnen voor publiekevenementen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV) met daarin bepalingen over faciliteiten en toegankelijkheid voor mindervaliden. De GHOR/GGD (adviseur werkgroep evenementen) kan de naleving van deze richtlijnen inspecteren.	3.2.3 De gemeente vraagt in het kader van vergunningverlening bij (grote) evenementen advies bij de GHOR. Voorafgaande het evenement wordt (meestal) een schouw gehouden om te beoordelen of e.e.a. conform de vergunning is opgesteld/aangebracht/aanwezig is.
		Inzet BOA's tijdens evenementen om bezoekers naast hun primaire taak: toezicht op veiligheid in de openbare ruimte ook te wijzen op goed stallen van fietsen	3.2.4 BOA's wijzen tijdens evenementen om bezoekers naast hun primaire taak: toezicht op veiligheid in de openbare ruimte, ook op het goed stallen van fietsen. Inwoners worden erop gewezen met doel: bewustwording. Handhaving vindt niet plaats omdat dit juridisch niet altijd goed mogelijk is.
		De organisatie van een evenement draagt zorg voor goede bewegwijzering om bezoekers te wijzen op parkeervoorzieningen toiletten, EHBO-post e.d. bv. via inzet vrijwilligers/verkeersregelaars.	3.2.5 Zie ook 3.2.2. Dit is nog niet structureel gerealiseerd.
		In communicatie (flyers, websites) van evenementen laten zien welke faciliteiten er waar zijn voor mensen met een beperking en waar er AED's aanwezig zijn.	3.2.6 In de communicatie (flyers, websites) van evenementen is nog niet goed zichtbaar welke faciliteiten er waar zijn voor mensen met een beperking en waar er AED's aanwezig zijn.

Actielijn	Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we dat doen?	Stand van zaken	
3. Vrijetijd	Goede bejegening richting mensen met een beperking en bereidheid naar redelijkheid en billijkheid iedereen mee te laten doen vanuit organisaties en medewerkers die activiteiten organiseren	1. Te ontwikkelen: - Ervaringsdeskundigen bevragen op ervaringen in Huizen, verzoeken om deze te vermelden op ongehinderd app of mailen naar toegankelijkheidspanel. - Aan de hand daarvan verbeteringen formuleren en bespreken met organisaties en medewerkers.	3.3.1	Dit is nog niet uitgevoerd.
		2. Voortzetten van activiteiten/programma's voor : - Kinderen in armoede (financiële beperking): kindarrangement - mensen met verstandelijke beperking: vrije tijd blije tijd - jongeren met beperking in autisme-spectrum: Chill-aut, - participatie allochtone vrouwen: bv. naai- en taalcafé de nieuwe Jurk	3.3.2	Deze activiteiten zijn voortgezet.
Bij herinrichting parken, speelplaatsen, fietspaden en wandelpaden: aandacht voor rolstoel/handbike/rollator toegankelijkheid	- Aandachtspunten meegeven vanuit toegankelijkheidspanel - Speeltuinen zijn na reguliere herinrichting rollator/rolstoeltoegankelijk, mogelijkheden plaatsen toegankelijke speeltoestellen worden benut - Contact leggen en onderhouden met GNR omtrent toegankelijkheid	CROW richtlijn toegankelijkheid toepassen	3.4.1	Doel is dat speeltuinen bij reguliere herinrichting de mogelijkheden voor het plaatsen van toegankelijke speeltoestellen en verbeteren van toegankelijkheid voor rollators/rolstoelen worden benut. Het toegankelijkheidspanel heeft met verschillende gemeentelijke medewerkers en ouders van kinderen met een beperking een bijeenkomst georganiseerd met de Speeluinbende over inclusief spelen. Daarnaast was het panel betrokken bij de keuze voor leveranciers bij de nieuwe aanbesteding voor speelplaatsen.
			3.4.2	Bij de uitvraag naar herinrichting speeltuinen wordt erop gewezen om te kijken naar toestellen die ook geschikt voor kinderen met een beperking.
			3.4.3	Er is een raamovereenkomst opgezet met verschillende leveranciers van speeltoestellen die het beste voldeden aan onze aanvraag, ook over toegankelijkheid. Het toegankelijkheidspanel heeft in de beoordelingscommissie gezeten.
			3.4.4	Voor het herzien van het speelruimtebeleid gaan wij informatief het gesprek aan met partijen als het SamenSpeelFonds & Jantje Beton
		3.4.5	Bij de herinrichting CROW richtlijn toegankelijkheid toepassen. Dit is zoveel mogelijk gebeurd bij herinrichting Bad Vilbel en Zomerkade. Niet alle wensen konden gehonoreerd worden, maar de basis is op orde of wordt nog op orde gebracht.	
		3.4.6	Februari 2022 heeft het toenmalige college besloten om het initiatief van het toegankelijkheidspanel om een wandelroute voor blinden en slechtzienden te realiseren. Omdat de kosten nog niet volledig inzichtelijk zijn en er ook vraagstukken zijn rond de inpassing, is besloten het realiseren van de route uit te stellen tot na uitvoering van de werkzaamheden 2e fase Zomerkade (mededeling januari 2023).	
Aandacht voor fanatieke sporters met beperking	Vragenlijst uitzetten bij fanatieke sporters met beperking wat ze willen en waar ze tegenaan lopen en aan de hand daarvan overzicht maken wat nodig en mogelijk is	3.5	Bij verschillende verenigingen, waarvan bekend is dat daar mensen met een beperking sporten is nagegaan of hier fanatieke sporters waren om te kunnen navragen wat ze belangrijk vinden en waar ze tegenaan lopen. Hieruit bleek dat er weinig zeer fanatieke sporters waren, die tegen dingen aanlopen. Fanatieke (prof)sporters met een beperking zijn gewend om zelf dingen te regelen. Via de facebookpagina toegankelijkheidspanel is er regelmatig aandacht besteed aan toegankelijk sporten. Dit heeft niet alleen tot bewustwording geleid, maar ook af en toe tot nieuwe leden.	
Meer interactie tussen eenzaamheid en toegankelijkheid;	Het is bekend dat mensen met een beperking relatief vaker eenzaam zijn, bij aanpak eenzaamheid daarom extra goed letten op toegankelijkheid van activiteiten (taalgebruik, kosten, fysieke toegankelijkheid)	3.6	Bij activiteiten vanuit werkgroep eenzaamheid (onder de mensen) wordt benoemd welke faciliteiten er zijn voor inwoners met een beperking en wordt gelet op begrijpelijk taalgebruik en lage/geen kosten voor deelnemers. Het toegankelijkheidspanel is betrokken bij de week tegen de eenzaamheid.	

Actielijn	Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we dat doen?	Stand van zaken	
	Meer begrip voor autisme en hoogbegaafdheid en stimuleren deelname aan activiteiten door deze doelgroep	Aan betrokkenen, bv. deelnemers en begeleiders chill aut, Leonardo onderwijs, Mensa vragen hoe dit het beste gerealiseerd kan worden. Bv. via panelgesprek. Zo nodig actie nemen.	3.7	Er heeft een panelgesprek plaatsgevonden met deelnemers en begeleiders chill aut, Leonardo onderwijs, Mensa om te vragen hoe dit het beste gerealiseerd kan worden. Via het regionaal leerhuis zijn vervolgens trainingen georganiseerd voor consulenten (zie ook onderdeel 2)
4. Actielijn vervoer				
4. Vervoer	Verbeteren mogelijkheden om OV zelfstandig te gebruiken	Nagaan hoe inwoners met beperking getraind kunnen worden in zelfstandig gebruik OV en die training inzetten.	4.1.1	Waar mogelijk wordt dit gedaan, met name via de consulenten leerlingenvervoer. Niet iedereen is overigens trainbaar.
		Op basis van gesprekken met Wmo consulenten dit op individueel niveau regelen en bij voldoende gelijksoortige vragen mogelijk op groepsniveau.	4.1.2	Dit gebeurt wel op individueel niveau, waaruit blijkt dat hiervoor maatwerk nodig is en dat dit niet op groepsniveau gerealiseerd kan worden.
	Kortere wachttijden aangepast vervoer	Verbeteren planning (vanaf 2021 wanneer doelgroepenvervoer in eigen beheer wordt uitgevoerd)	4.2	O.a. bij de aanmelding zijn verbeteringen doorgevoerd. Er zijn kortere wachttijden aan de telefoon en er is een gratis nummer. Sinds 2021 nemen deelnemers van het toegankelijkheidspanel deel aan het klantpanel Wmo-vervoer.
	Betere bejegening en meer kennis over toegankelijkheid bij chauffeurs doelgroepenvervoer	Erop aandringen bij de regio om hier bij bestaande chauffeurs periodiek aandacht aan te blijven besteden en nieuwe chauffeurs hierop te trainen.	4.3.1	Training van medewerkers m.b.t. o.a. bejegening gebruikers vindt regelmatig plaats.
		Aan de hand van klanttevredenheidsonderzoek laten monitoren of de bejegening/kennis van de chauffeurs is verbeterd	4.3.2	De klanttevredenheid is toegenomen (het aantal klachten is verminderd).
	Gebruikers geven input m.b.t. verbeteren aangepast vervoer	Via regionale Samenkracht bijeenkomsten hier aandacht aan blijven besteden en ook aan de hand van klachten van gebruikers van het doelgroepenvervoer verbeteringen aanbrengen	4.4	Er is een klantpanel met gebruikers van het Wmo vervoer, dat op meerdere momenten feed-back geeft. Leden van het Toegankelijkheidspanel hebben hier zitting in. Dit gebeurt niet (meer) via regionale samenkracht bijeenkomsten.
5. Actielijn toegankelijkheid (openbare ruimte en openbare gebouwen)				
5. Toegankelijkheid (openbare gebouwen)	Toegankelijkheid openbare gebouwen verder verbeteren	Toegankelijkheid meenemen bij nieuwbouw of grootschalige verbouw van openbare gemeentelijke gebouwen, bijvoorbeeld door ervaringsdeskundigen en/of toekomstige gebruikers met een beperking te betrekken in de voorbereidingsfase.	5.1.1	In de periode 2017 – 2020 zijn gemeentelijke/openbare gebouwen getoetst op toegankelijkheid (door organisatie Ongehinderd). Naar aanleiding van deze inspectie zijn de buurthuizen en het gemeentehuis toegankelijker gemaakt. Bij nieuwbouw of grootschalige verbouw van openbare gemeentelijke gebouwen, wordt toegankelijkheid waar mogelijk verbeterd bijvoorbeeld door ervaringsdeskundigen en/of toekomstige gebruikers met een beperking te betrekken in de voorbereidingsfase. Dit heeft plaatsgevonden bij De Baat, de kinderboerderij (mbt de traplift) en bij nieuwbouw Damwand.
		Toegankelijkheidspanel betrekken bij prioritering bij verder toegankelijk maken van gemeentelijke openbare gebouwen	5.1.2	De leden van het toegankelijkheidspanel hebben input gegeven de toegankelijkheid in openbare gebouwen verbeterd kan worden, zowel fysiek als qua benadering richting mensen met een beperking. Dit heeft geleid tot een checklist toegankelijkheid. Bij de evaluatie wordt betrokken of het nodig is de checklist te actualiseren.
		Beheerders gebouwen informeren over bevindingen ongehinderd en stimuleren waar dat eenvoudig mogelijk is zelf verbeteringen aan te brengen	5.1.3	Beheerders zijn geïnformeerd over de resultaten. Er is nog niet geïnventariseerd/in beeld gebracht wat er met de mogelijke quick wins is gedaan.
		Nagaan hoe een impuls gegeven kan worden om toegankelijkheid niet-gemeentelijke gebouwen te bevorderen	5.1.4	Dit is nog niet uitgevoerd.

Actielijn	Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we dat doen?	Stand van zaken	
5. Toegankelijkheid (openbare ruimte en openbare		M.b.t. toegankelijke toiletten: eigenaren op "Ongehinderd" vermelde locaties verzoeken hun toilet eveneens aan te melden op app "Hoge nood".	5.1.5	M.b.t. toegankelijke toiletten: eigenaren van voor publieke toegankelijke gebouwen zijn verzocht hun toilet aan te melden op de eigenaren op de app "Hoge nood". In januari worden eigenaren hier nogmaals aan herinnerd.
	Verbeteren toegankelijkheid openbare ruimte	Toegankelijkheid meenemen in de planvorming/ voorbereiding van projecten in de openbare ruimte en de CROW richtlijn toegankelijkheid toepassen bij reguliere aanpassingen in openbare ruimte (tenzij uit overleg met bv. een belangenorganisatie als Visio of het toegankelijkheidspanel gekozen wordt voor een ander alternatief.)	5.2.1	Met medewerkers van civiele werken en ruimtelijke ordening zijn afspraken gemaakt om het toegankelijkheidspanel te betrekken bij grote aanpassingen in de openbare ruimte, zodat input geleverd kan worden. Het panel heeft hard gewerkt aan bewustwording op dit punt. O.a. heeft dit geleid tot de aangenomen motie "Onbepert Meedoen Voor Iedereen" en dat inclusie onderdeel van de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte is geworden. Het panel is onder andere betrokken bij Renovatie Wijk Stad en Lande (1276), HOV (Oost West) buslijn, speeltuinen en Zomerkade en het BadVibelpark. De ontwikkeling is dat het toegankelijkheidspanel steeds eerder wordt betrokken bij plannen. Het toegankelijkheidspanel ervaart dat zij hier soms wel op moeten aandringen. Toegankelijkheid wordt in de basis goed meegenomen. Terugkoppeling wat wel/niet gerealiseerd kan worden op het gebied van toegankelijkheid moet nog beter. Dit wordt meegenomen in de evaluatie.
		Bij nieuwe plannen (Bad Vibelpark, Kustvisie, herinrichting wegen/pleinen) toegankelijkheidspanel raadplegen	5.2.2	Zie 5.2.1
		Inventariseren invalideparkeerplaatsen nabij openbare gebouwen (voldoende?, breed genoeg? Vlak genoeg?) en zo nodig aanpassen	5.2.3	De inventarisatie heeft plaatsgevonden en is het één en ander in kaart gebracht en beschikbaar op de website van de gemeente. De schouwing moet nog plaatsvinden.
		Snel en adequaat reageren op MOR-meldingen openbare ruimte over ontoegankelijke situaties	5.2.4	Er is sprake van een goede interactie tussen toegankelijkheidspanel en BOR. Bij BOR is gewerkt aan een betere prioritering van Meldingen Openbare Ruimte. De categorisering is verbeterd zodat deze beter aansluit op de beleving van de melders.
		Op basis van het mobiliteitsplan wordt het knelpunt rondom het parkeren van fietsen in het oude dorp (waardoor toegankelijkheid afneemt) met voorrang aangepakt	5.2.5	Op basis van het mobiliteitsplan wordt het knelpunt rondom het parkeren van fietsen in het oude dorp (waardoor toegankelijkheid afneemt) met voorrang aangepakt. Fietsparkeervakken zijn gerealiseerd in het oude dorp en tijdens de zaterdagmarkt mogen fietsen niet in het marktgebied komen, die moeten buiten dit gebied geparkeerd worden.
6. Actielijn Vervoer				
6. Wonen	Aandacht voor brandveiligheid en snel kunnen vluchten	Via preventieve huisbezoeken en huisbezoek door Wmo consulenten wordt hier aandacht aan besteed. Zo nodig kan worden doorverwezen naar deskundige (wijkbrandweer)	6.1	Dit wordt gerealiseerd.
	Bij nieuwbouw/verbouw: deuren >= 93 cm	Nagaan wat de mogelijkheden zijn om bovenop de reguliere eisen aanvullende voorwaarden op te nemen in bouwverordening/bouwvergunning en voor welke bouwwerken dit de meest toegevoegde waarde heeft.	6.2	Bij gemeentelijke gebouwen/openbare gebouwen wordt dit gedaan. Bij woningen (door projectontwikkelaars) is het bouwbesluit bepalend en is dit verder aan de projectontwikkelaar. Vanuit gemeente ligt de focus bij projecten voor Wmo doelgroepen: Trappenberg, Huizer-maatjes en huize Widaad.
7. Overig				
	Digitale toegankelijkheid: - Gemeentelijke websites voldoen aan richtlijnen Besluit digitale toegankelijkheid.	Jaarlijkse check gemeentelijke websites op het voldoen en aanbevelingen opvolgen (wettelijke verplichting)	7.1.1	Dit wordt gerealiseerd.
		Via subsidievoorwaarden regelen dat gesubsidieerde instellingen ook voldoen aan de richtlijnen van het Besluit digitale toegankelijkheid.	7.1.2	Dit is nog niet in de subsidievoorwaarden opgenomen.

Actielijn	Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we dat doen?	Stand van zaken	
7. Overige		Trainen medewerkers gemeente, toegankelijk maken formats college- en raadsvoorstellen en pdf's.	7.1.3	(Nieuwe) medewerkers krijgen schrijftrainingen. Schrijfcoaches coachen op de begrijpelijkheid van teksten.
	Toegankelijk onderwijs (niet specifiek genoemd tijdens bijeenkomsten, maar wel belangrijk voor een goede toegankelijke gemeente)	- Passend onderwijs: met start Elan college in voormalig gebouw Visio (voor kinderen met stoornis autismespectrum) is er een dekkend netwerk voor passend onderwijs in de regio ontstaan. - Extra inzet op passende volwasseneducatie met aandacht voor subgroepen (bv. mensen die de Nederlandse taal nog niet goed machtig zijn) om laaggeletterdheid te verminderen	7.2	Dit is regulier beleid.
	Iedereen doet mee (werk en dagbesteding) (niet specifiek genoemd tijdens de bijeenkomsten, hier liggen niet de grootste knelpunten)	- Aanpak zicht op werk en zicht op meedoen voortzetten opdat ook inwoners met een beperking blijven participeren en zo mogelijk ook toegeleid worden naar een geschikte werk(ervarings)plek of een zinvolle dagbesteding. - Implementatie plan van aanpak "kansen voor jongeren" gericht op tegengaan jeugdwerkloosheid - Inzetten op economische zelfredzaamheid statushouders (nieuwe wet inburgering)	7.3	Dit is regulier beleid.
	Toegankelijke schriftelijke informatie vanuit gemeente	Schriftelijke informatie vanuit gemeente op B1 niveau: niet alleen in folders en op website, maar ook zo veel mogelijk in brieven naar inwoners met een ondersteuningsvraag, steekproefsgewijze check en coaching door JKM i.o.m. communicatie	7.4.1	Schriftelijke informatie vanuit gemeente op B1 niveau. Voor folders en de website wordt dit goed toegepast. Voor brieven vanuit de gemeente kunnen schrijfcoaches hierop adviseren. Dit laatste gebeurt niet structureel.
		Huizen scoort op onderdeel "gemeente gebruikt heldere taal" op www.waarstaatjegemeente.nl net als in 2019 beter dan landelijk en boekt verdere progressie.	7.4.2	Huizen scoorde in 2019 goed (beter dan landelijk gemiddeld) op het gebruik van heldere taal scoort op waar staat je gemeente. Daarna heeft de gemeente niet meer meegedaan aan de burgerpeiling.